

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet

Nr.
GI-13/2023

Vår ref
22/1660

Dato
07.07.2023

Instruks GI-13/2023 Tilpasninger av ordningen for frivillig tilbakevending for medisinsk evakuerte ukrainere (medevac-pasienter)

Formålet med instruksen er å gi føringer for UDIs behandling av søknader om tilbakevendingsstønad for medevac-pasienter som har behov for assistanse dersom de ønsker å vende tilbake til Ukraina. Instruksen er utarbeidet i samråd med Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet (Hdir) og Nasjonalt koordineringssenter for evakuering av ukrainske pasienter (NKS) som er opprettet av de regionale helseforetakene som et koordineringssenter for vurdering av mottak av medevac-pasienter i Norge. NKS er organisatorisk lagt til Oslo universitetssykehus HF.

Med assistanse menes følgeperson av medisinsk eller ikke-medisinsk personell på kommersielle rutefly og/eller spesialtransport tilrettelagt for pasienter.

I utgangspunktet omfattes medevac-pasienter av den generelle ordningen om tilbakevendingsstønad, jf. UDI 2013-009 Tilbakevendingsstønad, med mindre det er gjort unntak i denne instruksen. Siden medevac-pasienter kan ha et behov for assistanse på reisen, vil de i praksis ikke kunne benytte seg av den ordinære ordningen. Det er derfor behov for å regulere tilbakevendingsordningen til denne gruppen særskilt.

1. Hvem omfattes av instruksen

For å være omfattet av ordningen må personen som ønsker å vende tilbake til Ukraina

- ha blitt medisinsk evakuert til Norge fra Ukraina gjennom EUs sivile beredskapsmekanisme (UCPM), jf. Instruks GI-14/2022 Revidert instruks om medisinsk evakuering av ukrainske borgere mv. fra naboland innen rammen av EUs ordning for sivil beredskap (UCPM),
- ha fått innvilget midlertidig kollektiv beskyttelse,

- ha behov for assistanse ifm. transport,
- være transportdyktig.

Pårørende til medevac-pasienten kan omfattes av instruksen dersom det er aktuelt med felles reise.

2. Type assistanse

UDI dekker kostnadene til assistanse for transport fra Norge til Polen, fortrinnsvis til den medisinske huben i Jasionka eller annet avtalt sted. Videre transport fra Polen til Ukraina håndteres av Europakommisjonens generaldirektorat for helse og mattrygghet (DG SANTE), Verdens helseorganisasjon (WHO) og deres samarbeidsparter i Ukraina og Polen.

Type assistanse som kan være aktuelt

- Reise med kommersielle rutefly. Medevac-pasienten ledsages av følgeperson med eller uten medisinsk kompetanse, avhengig av behov.
- Reiser med spesialisert flytransport, slik som ambulansfly, flykapasiteten som en operatør organiserer på vegne av Norge ifm. medevac-ordningen for EU, eller annet fly om det er mulig og aktuelt.
- Annen type assistanse dersom det finnes andre aktuelle alternativer.

3. Saksbehandling

UDI har ansvar for å kontrollere at søker er blitt medisinsk evakuert til Norge og har midlertidig kollektiv beskyttelse.

NKS er UDIs kontaktpunkt for helsevurderinger. Innhenting av helseopplysninger skjer kun i de saker der dette er nødvendig og relevant. I aktuelle tilfeller må UDI innhente samtykke fra personen for innhenting og bruk av nødvendige opplysninger. I aktuelle tilfeller foretar NKS de helsefaglige vurderingene og vurderer om pasienten anses transportdyktig og hvilken type assistanse som er aktuell. NKS sørger for all kommunikasjon om helserelaterte opplysninger for pasienten med den medisinske huben i Polen, aktuelle lands myndigheter og EU. NKS skal også innhente aksept fra ukrainske myndigheter om å ta imot medevac-pasienten.

UDI skal legge til grunn vurderingen fra NKS om søker har behov for assistanse, og i så fall hvilken type, og om søker er transportdyktig.

Dersom NKS vurderer at det er behov for ikke-medisinsk følgeperson på kommersielt rutefly, skal UDI organisere det. Det vil si praktisk assistanse til organisering og gjennomføring av reisen.

Dersom NKS vurderer at det er behov for medisinsk følgeperson på kommersielt rutefly, skal NKS se på mulige alternativer for å organisere det. Dersom NKS vurderer at det er behov for spesialisert flytransport skal NKS og Hdir organisere dette. Ved vurdering av bruk av flykapasiteten som organiseres ifm. medevac-ordningen for EU, orienterer NKS Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) om dette. Eventuelle merkostnader for transport gjennom medevac-ordningen for EU, skal ikke belastes denne ordningen.

UDI skal orientere Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) snarest mulig om en medevac-pasient ønsker tilbakevending slik at det ikke settes i gang et arbeid med bosetting av disse.

4. Prioritering av søknader

UDI skal prioritere å behandle søknader etter denne instruksen.

5. Stønadsens størrelse

For personer som omfattes av ordningen kan det gis inntil 15 000 kr i tilbakevendingsstønad.

6. Informasjon i vedtak om tilbakevendingsstønad

Når UDI innvilger tilbakevendingsstønad skal søkeren samtidig få informasjon om at det vil bli gitt assistanse på bakgrunn av vurderingen fra NKS.

7. Samarbeid

UDI må utarbeide rutiner for samarbeid og koordinering med NKS, Hdir, DSB og IMDi.

8. Dekning av kostnader til assistanse

Kostnader forbundet med assistanse for medevac-pasienter som vil vende tilbake til Ukraina, herunder kostnader til vikar for følgepersoner, skal dekkes over kap. 490 post 72 på Justis- og beredskapsdepartementets budsjett.

Påløpte kostnader faktureres UDI. EHF-faktura sendes til UDIs elektroniske fakturaadresse 974760746 og merkes «ksted 25005».

9. Vilkår for utbetaling av tilbakevendingsstønad

Vilkår for ordinær tilbakevendingsordning jf. UDI 2013-009 kap. 5, gjelder tilsvarende for medevac-pasienter.

10. Tilbakebetaling ved gjeninnvandring til Norge

Det vises til UDI 2013-009 kap. 6. Ifm. ev. «generell» gjeninnvandring til Norge av medevac-pasienter er det stønadsbeløpet som er aktuelt å vurdere for tilbakebetaling, ikke kostnadene forbundet med medisinsk assistanse og gjennomføringen av reisen. Det kan generelt gjøres unntak fra kravet om tilbakebetaling for personer som etter gjeninnreise innvilges ny tillatelse på grunnlag av søknad om beskyttelse.

Dersom det blir aktuelt med ny medisinsk evakuering gjennom UCPM-ordningen skal ikke vedkommende betale tilbake stønadsbeløpet, uavhengig av oppholdstid i hjemlandet.

Tilbakevendingsstønaden kan bare mottas én gang. Ved ev. ny medisinsk evakuering gjennom UCPM-ordningen kan pasienten få medisinsk assistanse til hjemreise på nytt om det blir aktuelt.

Med hilsen

Snorre Sæther (e.f.)

avdelingsdirektør

Marit Jenny Rosenvinge
departementsrådgiver

Kopi:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Direktoratet for sivil beredskap

Forsvarsdepartementet

Forsvaret

Helse- og omsorgsdepartementet

Helsedirektoratet

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Nasjonal koordineringscenter for medisinsk evakuering av ukrainske borgere (ved Oslo universitetssykehus HF)

Politidirektoratet

Regionale helseforetak

Utenriksdepartementet